

EVALVACIJSKO POROČILO

Izobraževanje »Protimikrobna odpornost«

Katarina Cesar, Ivana Kršić, doc. dr. Branko Gabrovec

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Trubarjeva cesta 2

1000 Ljubljana

Ljubljana, oktober 2024

Kazalo vsebine

SPLOŠNE INFORMACIJE O IZOBRAŽEVANJU PROTIMIKROBNA ODPORNOST	3
ANALIZA PODATKOV	4
DEMOGRAFSKI PODATKI ANKETIRANIH	9
PRILOGA: Evalvacijski vprašalnik	11

SPLOŠNE INFORMACIJE O IZOBRAŽEVANJU PROTIMIKROBNA ODPORNOST

Nacionalni inštitut za javno zdravje kot nosilna organizacija izvaja aktivnosti štiri leta trajajočega projekta Integracija geriatrične oskrbe starejših, v okviru katerega je bilo izvedeno izobraževanje z naslovom Protimikrobna odpornost. Izobraževanje je potekalo preko aplikacije Zoom, v četrtek, 3. 10. 2024 od 13.00 do 14.00 ure. Prijava na izobraževanje je bila mogoča preko spletne ankete 1KA, ki je bila posredovana skupaj z vabilom na izobraževanje preko elektronskih naslovov posameznih zavodov in pa bila je na voljo na spletni strani projekta Integracija geriatrične oskrbe starejših (podprimostarejse.si). Prijavljeni na izobraževanje so bili hkrati ob povabilu na izobraževanje pozvani, da preko elektronske pošte v naprej posredujejo morebitna vprašanja o temi izobraževanja, predavateljice pa so jih na izobraževanju nato naslovile. Zastavljanje vprašanj je bilo sicer možno tudi tekom poteka izobraževanja.

Vsebina izobraževanja je bila osredotočena na predstavitev osnovnih podatkov glede predpisovanja antibiotikov (vsebino so pripravili Zoran Simonovič, dr. med., Martina Juder Kogler, dr. med., doc. dr. Tatja Kostnapfel, mag. farm.), pomembnost higiene in ukrepov za preprečevanje okužb (vsebino je pripravila dr. Tanja Selič Kurinčič, dr. med.) ter cepljenja proti gripi in pljučnici (vsebino je pripravila prim. doc. dr. Alenka Trop Skaza, dr. med.). Izobraževanje je bilo namenjeno zaposlenim v domovih za starejše in posebnih socialnovarstvenih zavodih. Namenjeno je bilo tako medicinskim sestram in tehnikom (SMS, DMS), delovnim terapevtom, fizioterapevtom, bolničarjem, oskrbovalcem, strežnikom, zaposlenim v kuhinji in pralnici, kot tudi v upravi in drugih skupnih službah.

Evalvacijski vprašalnik je bil skupaj z listami prisotnosti posredovan preko elektrone pošte prijavljenim zavodom/posameznikom, ti pa so bili naprošeni, da izpolnjene vprašalnike in podpisne liste organizatorju vrnejo preko elektronske ali fizične pošte. Na podlagi vrnenih podpisnih list organizator beleži število udeležencev oziroma udeleženih zavodov.

Slika 1: spletno izobraževanje z naslovom Protimikrobna odpornost

ANALIZA PODATKOV

Glede na podpisne liste, ki jih je organizator izobraževanja prejel s strani udeleženi na izobraževanju, se je izobraževanja udeležilo 947 oseb iz 76 različnih zavodov. Od tega je bilo 165 diplomiranih medicinskih sester/diplomiranih zdravstvenikov; 322 medicinskih sester/zdravstvenih tehnikov, bolničarjev; 53 delovnih terapevtov, fizioterapevtov; 206 oskrbovalcev, strežnikov; 64 zaposlenih v kuhinji/pralnici; 91 zaposlenih v upravi ali skupnih službah in 46 takih, ki se ne uvrščajo v nobeno od zgoraj naštetih kategorij.

Evalvacijske vprašalnike o izvedenem izobraževanju Protimikrobna odpornost je vsaj deloma izpolnilo 466 oseb. V veliki večini so vprašalnike izpolnile ženske (89 %), po poklicni strukturi v največjem deležu srednje medicinske sestre/zdravstveni tehniki (29 %), glede na regijo, v kateri anketirani opravljajo svoje delo, pa se odgovori najpogosteje nanašajo na Podravsko (26 %), Osrednjeslovensko (17 %), Savinjsko in Zasavsko regijo (14 %).

Na vprašanje o splošnem zadovoljstvu z organizacijo in potekom izobraževanja je odgovorilo 466 oseb. V največji meri (254; 55 %) so bili z organizacijo in izvedbo zadovoljni, po številu sledijo tisti, ki so bili zelo zadovoljni (171; 37 %), 32 (7 %) jih ni bilo niti zadovoljnih, niti nezadovoljnih, 6 (1 %) jih je bilo zelo nezadovoljnih, najmanj (3; 1 %) pa nezadovoljnih. Povprečna vrednost odgovorov znaša 4,2.

Slika 2: Odstotek odgovorov glede na izraženo zadovoljstvo anketiranih z organizacijo in izvedbo izobraževanja (n = 466)

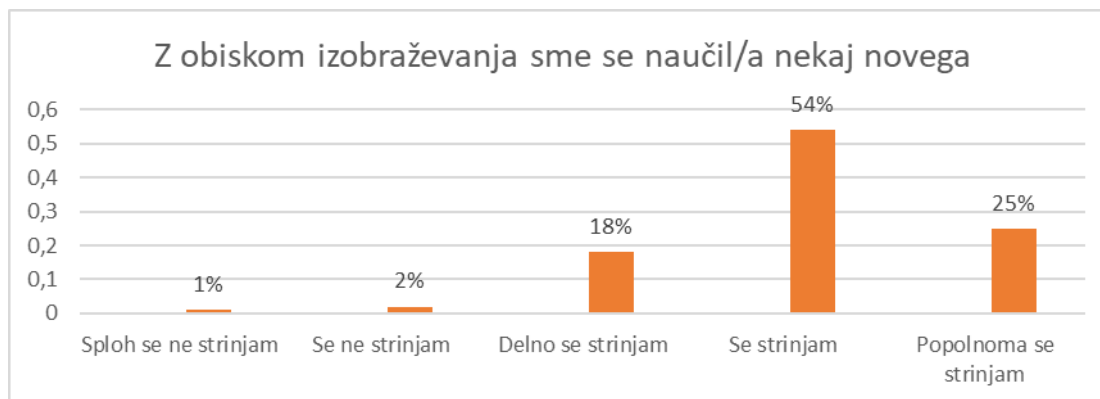
Izobraževanja so se anektirani v največji meri (291; 66 %) udeležili zaradi zahtev delovnega mesta oziroma spodbude vodstva, več kot polovica manj (131; 30 %) zaradi lastne pobude zaradi želje po pridobitvi novega znanja, izmenjavi izkušenj in primerov dobre prakse z drugimi, 3 % (14 oseb) zaradi možnosti stika s strokovnjaki, ohranjanja in navezovanja novih profesionalnih stikov, štirje pa so podali odgovor »drugo« - navajamo dobesedne navedbe: zahteva vodstva in lastni motiv; pridobitev novega znanja, ki bo prišel prav pri delu; zahteve nadrejene; samostojno opravljam delo na domu (socialni servis).

Anketirani so bili naprošeni, da na 5-stopenjski lestvici (1 – sploh se ne strinjam, 2 – se ne strinjam, 3 – delno se strinjam, 4 – se strinjam, 5 – popolnoma se strinjam) označijo stopnjo strinjanja z navedenimi trditvami.

Tabela 1: število in odstotek odgovorov, ki izražajo stopnjo strinjanja z navedenimi trditvami

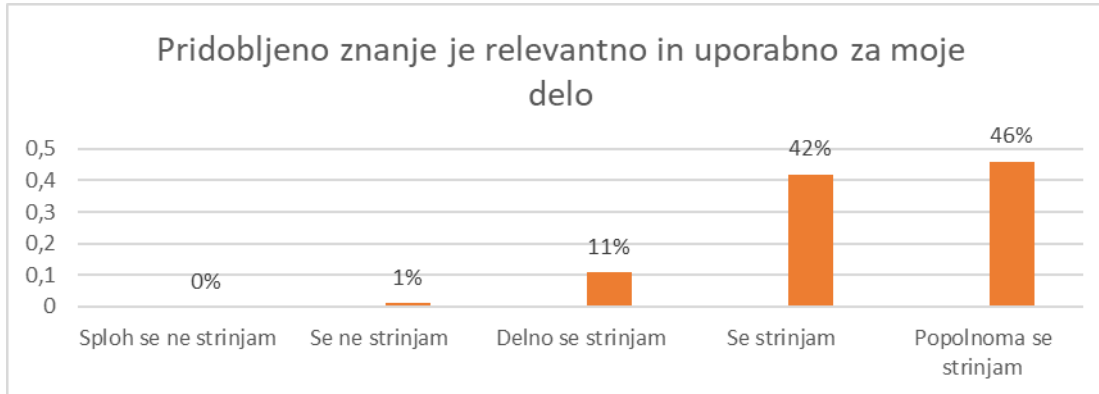
	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Delno se strinjam	Se strinjam	Popolnoma se strinjam	Skupaj	Povprečje	Std. odklon
Z obiskom izobraževanja sem se naučil/a nekaj novega.	5	9	83	254	119	470	4	0,78
	1%	2%	18%	54%	25%	100%		
Pridobljeno znanje je relevantno in uporabno za moje delo.	0	6	49	195	214	464	4,3	0,71
	0%	1%	11%	42%	46%	100%		
Predavatelji so vsebino predstavili na jasen in razumljiv način.	0	6	48	166	242	462	4,4	0,72
	0%	1%	10%	36%	52%	100%		
V okviru izobraževanja sem prejel/a vse informacije, ki sem jih pričakoval/a.	2	10	58	203	187	460	4,2	0,78
	0%	2%	13%	44%	41%	100%		

S trditvijo »z obiskom izobraževanja sem se naučil/a nekaj novega« se je izmed 470 anketiranih največ strinjalo (254; 54 %), nato popolnoma strinjalo (119; 26 %), sledijo tisti, ki so se delno strinjali (83; 18 %), 9 (2 %) se jih ni strinjalo in 5 (1 %) sploh ni strinjalo. Povprečna vrednost odgovorov na prvo trditev znaša 4, standardni odklon pa 0,78.

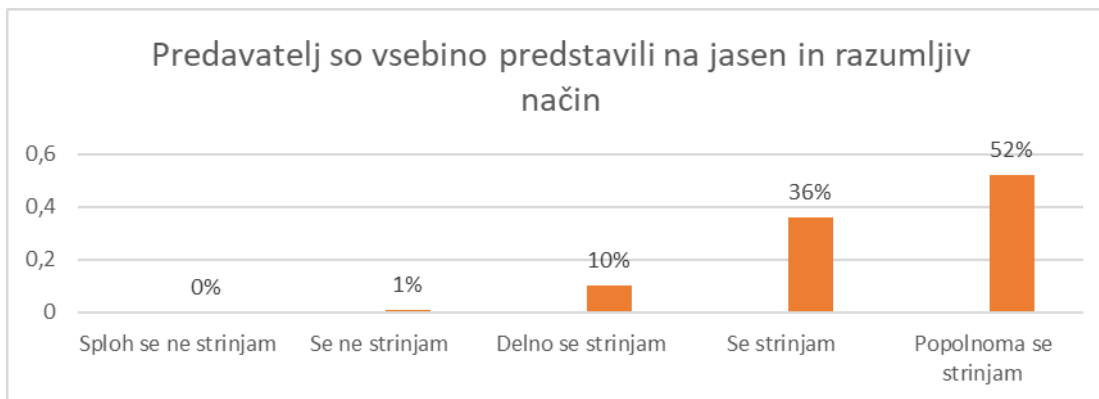
Slika 3: Odstotek odgovorov, ki izražajo stopnjo strinjanja z navedeno trditvijo (n = 470)

S trditvijo »pridobljeno znanje je relevantno in uporabno za moje delo«, se je največ izmed 464 anketiranih popolnoma strinjalo 214 (46 %), sledijo tisti ki so se strinjali (195; 42 %), delno strinjali (49; 11 %), se niso strinjali (6; 1 %), nihče pa ni izrazil, da se sploh ne strinja. Povprečna vrednost odgovorov na drugo trditev znaša 4,3 (standardni odklon 0,71).

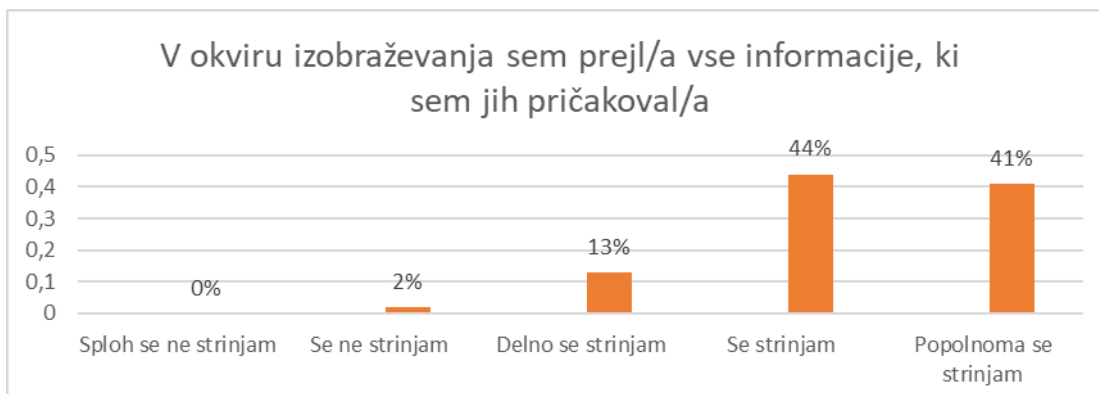
Slika 4: Odstotek odgovorov, ki izražajo stopnjo strinjanja z navedeno trditvijo (n = 464)

Tudi s tretjo trditvijo (predavatelji so vsebino predstavili na jasen in razumljiv način) se je največ anektiranih popolnoma strinjalo (242; 52 %), nekaj manj strinjalo (166; 36 %), 48 (10 %) delno strinjalo in 6 (1 %) se jih ni strinjalo. Odgovor je podalo 462 anketiranih, povprečna vrednost podanih odgovorov znaša 4,4 (standardni odklon 0,72).

Slika 5: Odstotek odgovorov, ki izražajo stopnjo strinjanja z navedeno trditvijo (n = 462)

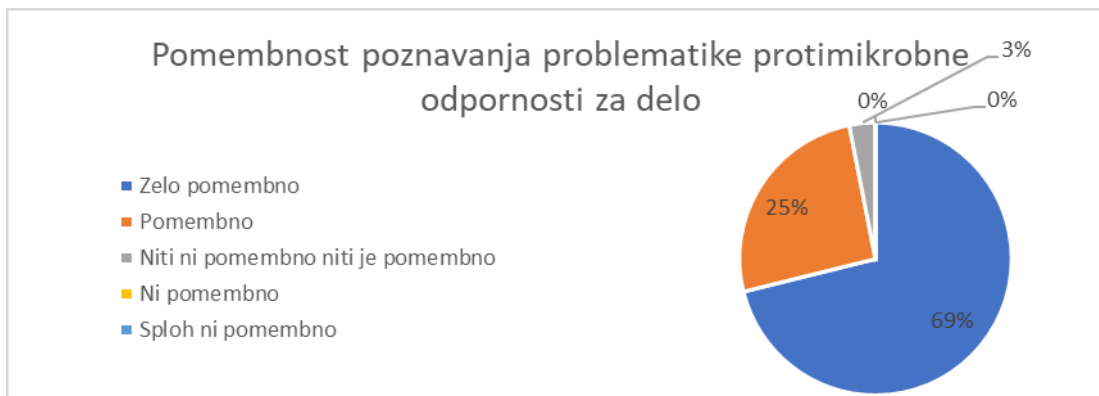
Stopnjo strinjanja je najmanj anketiranih (460) ocenilo pri četrti trditvi (v okviru izobraževanja sem prejel/a vse informacije, ki sem jih pričakoval/a). V tem primeru se jih je največ s trditvijo strinjalo (203; 44 %), nato popolnoma strinjalo (187; 41 %), delno strinjalo (58; 13 %); 10 (2 %) se jih ni strinjalo, 2 pa se sploh nista strinjala. Povprečna vrednost odgovorov pri četrti trditvi znaša 4,2, standardni odklon pa 0,78.

Slika 6: Odstotek odgovorov, ki izražajo stopnjo strinjanja z navedeno trditvijo (n = 460)

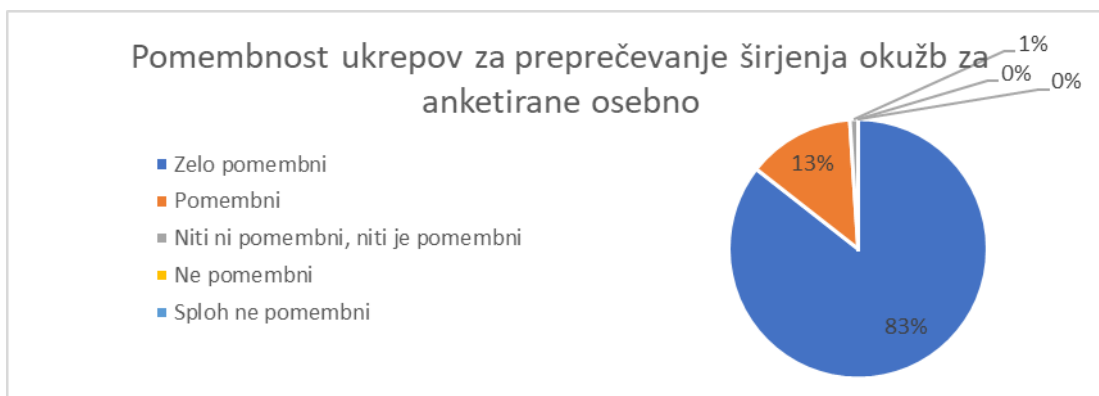
464 anketiranih je odgovorilo na vprašanje, kako pomembno je za njihovo delo poznavanje problematike protimikrobne odpornosti. 70 % (327) jih je odgovorilo, da zelo pomembno, 26 % (121)

anketiranih je odgovorilo, da je za njihovo delo poznavanje omenjene problematike pomembno, precej manj (31; 3 %) je bilo takih, ki so odgovorili, da ni niti pomembno, niti nepomembno, samo 2 oziroma eden pa, da ni pomembno oziroma sploh ni pomembno. Povprečna vrednost odgovorov znaša 4,7.

Slika 7: Odstotek odgovorov glede na oceno pomembnosti poznavanja problematike protimikrobne odpornosti za delo anketiranih (n = 464)

Izmed 460 anketiranih jih je 85 % (392) odgovorilo, da so ukrepi za preprečevanje širjenja okužb zanje zelo pomembni, 14 % (63) anketiranim pomembni, petim 81 %9 niti ne pomembni, niti pomembni, nihče pa ni odgovoril, da bi zanje bili takšni ukrepi ne pomembni ali sploh nepomembni. Povprečna vrednost odgovorov znaša 4,9.

Slika 8: Odstotek odgovorov glede na oceno pomembnosti ukrepov za preprečevanje širjenja okužb za anketirane osebno (n = 460)

Anketirani so bili povabljeni, da samostojno zapišejo, kaj so si pri izobraževanju najbolj zapomnili. Navajamo dobesedne zapise anketiranih:

- *Pravilno ravnanje z obolelimi in preventivni ukrepi pri vob;*
- *Cepljenje proti pnevmokoku;*
- *Ukrepe za preprečevanje okužb;*
- *Ukrep razdalja med posteljami 1,5 m;*
- *Vrste večkratno odpornih bakterij;*
- *Vse;*
- *Osvežila sem znanje;*
- *Vrste večkratno odpornih bakterij, uporaba antibiotikov, cepljenje proti gripi.*
- *Osvežila sem znanje na temo preprečevanja širjenja okužb, o prekomerni oziroma pravilni rabi antibiotika ter o pomembnosti cepljenja za vse ... tako za ranljivo populacijo tako za nas, ki smo v zdravstvu;*

- *Cepljenja;*
- *Težave z zagotavljanjem izolacij v DSO;*
- *Pojasnila v zvezi z cepljenjem;*
- *Pravilna uporaba antibiotikov in pomembnost cepljenja;*
- *Da je potrebno dosledno upoštevanje vseh smernic za boljše zdravje ljudi;*
- *Ukrepi preprečevanja okužbe z mrso ...;*
- *Prenos okužb;*
- *Cepljenje proti gripi;*
- *Kako pomembna je higiena in ukrepi za preprečevanje okužb;*
- *Kako preprečiti bolnišnične okužbe;*
- *Način prenosa okužb, ravnanje v primeru okužb, ...;*
- *Da lahko virus gripe zdrži na površini tudi do 2 dni. Da se dnevno dotaknemo obraza kar 2000x;*
- *Da je umivanje in razkuževanje rok najpomembnejše;*
- *Predstavitev izolacijskih sob;*
- *Da se ne omejuje stanovalcu v domu prostor in da se lahko vseeno giblje nemoteno;*
- *Pri esbl okužbi ni treba omejiti stanovalce, se prosto gibljejo;*
- *Izolacije in razkuževanje rok;*
- *Pojavi atipičnih pljučnic in cepljenje proti gripi.*

Nekaj anketiranih je odgovor podalo tudi na prošnjo, da navedejo, katere informacije, ki so jih prejeli v sklopu izobraževanja, jim bodo pri opravljanju dela koristile. Navajamo dobesedne navedbe anketiranih, ki so podali odgovor:

- *Preventiva za prepričevanje okužb z virusi in bakterijami;*
- *Preprečevanje širjenja okužb;*
- *Ukrepi za preprečevanje okužb, spodbuda k cepljenju, zaščita naših starejših občanov;*
- *Pomembnost higiene rok;*
- *Preprečevanje opz;*
- *Popolnoma vse;*
- *Vse vsebine so pri mojem delu zelo aktualne;*
- *Vse informacije so bile pomembne za moje delo in so smernice za dvig kakovosti dela v zavodu;*
- *Okužbe;*
- *Informacija o tem, da je izvajanje izolacijskih ukrepov individualno zastavljeno- saj so tukaj pri nas uporabniki doma;*
- *Vse podane informacije (pomembnost cepljenja, preprečevanje bolnišničnih okužb idr.);*
- *Higiena in ukrepi za preprečevanje okužb; glede cepljen; uporaba antibiotikov; ...;*
- *Pomembno je, da so ljudje pravilno in pravočasno seznanjeni s novimi smernicami glede cepljenja;*
- *Vse;*
- *Prenos okužb;*
- *Umivanje rok, higiena;*
- *Ukrepi za preprečevanje okužb;*
- *Vse informacije;*
- *Pomembnost higiene in kakšni so ukrepi za preprečevanje okužb;*
- *Zame osebno je najbolj pomembna zaščita pred okužbami;*
- *Izolacijske sobe;*
- *Pravilna uporaba antibiotikov;*
- *Pri delu s stanovalci in razkuževanjem;*

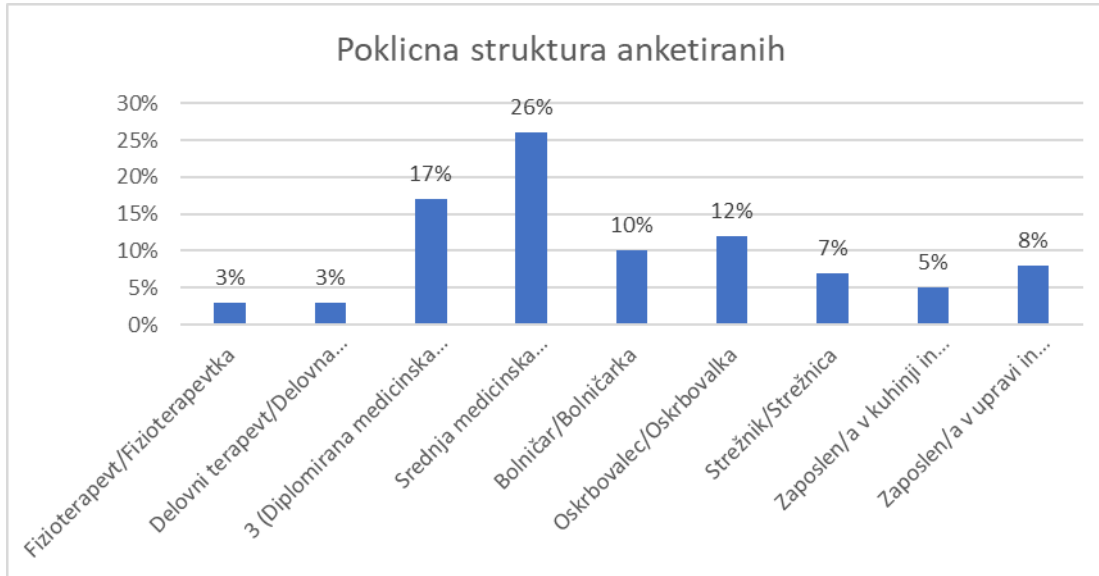
- *Preprečevanje okužb;*
- *Uporaba zaščite;*
- *Uporaba zaščitne opreme; razkuževanje rok (pravilno);*
- *Predavanje na splošno je bilo zelo uporabno za obnovev znanja.*

Nazadnje so imeli anketirani možnost zapisati še kakršno koli sporočilo namenjeno organizatorju izobraževanj/predavateljicam. Navajamo dobesedne navedbe anketiranih:

- *Poučno, sem pridobila nekaj novih informacij in novega znanja;*
- *Pohvala vsem trem predavateljicam;*
- *Hvala za organiziran dogodek;*
- *Odlična organizacija, super predavatelji;*
- *Vsa pohvala za kratko in jedrnato predstavitev;*
- *Želeli bi si še več takšnih izobraževanj on-line;*
- *Jedrnato in uporabno;*
- *Zelo je bilo praktično in poučno;*
- *Ne forsirajte cepljenja nasploh ...;*
- *Pohvalno;*
- *Pohvala za strokovne vsebine;*
- *Da ne bi bila ura ob 13.00, ker je takrat v naši ustanovi ravno čas kosila. Najbolj optimalen bi bil od 10.30-12.30;*
- *Ciljna publika je preobsežna zato so inf. zelo na splošno podane;*
- *Izobraževanje kratko in jedrnato;*
- *Hvala za predavanje;*
- *Zelo uporabno predavanje;*
- *Zelo dobro predavanje;*
- *Še več takšnih izobraževanj;*
- *Pohvala za vse tri predavateljice;*
- *Hvala vam za vaš trud in voljo;*
- *Razumljivo, strokovno in jedrnato posredovane pomembne informacije;*
- *Vse pohvale;*
- *Zanimivo in poučno predavanje;*
- *Pohvala;*
- *Strokovno poučno predavanje;*
- *Večkrat letno zoom izobraževanje;*
- *Zanimiva izvirna predavanja.*

DEMOGRAFSKI PODATKI ANKETIRANIH

Na vprašanje po opredelitvi spola je odgovorilo 452 oseb, od tega 403 (89 %) ženske in 49 (11 %) moških. Povprečna starost anketiranih znaša 42,4 leta. Najmlajši anketirani je bil star 19, najstarejši pa 64 let. Glede na poklicno strukturo je bilo največ takih, ki so odgovorili, da so po poklicu srednja medicinska sestra/zdravstveni tehnik (122; 29 %), sledijo tisti, ki so odgovorili, da so po poklicu diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik (80; 19 %), nato oskrbovalci/oskrbovalke (57; 13 %), bolničarji/bolničarke (48; 11 %), zaposleni v upravi ali skupnih službah (38; 9 %); strežniki in strežnice (31; 7%), zaposleni v kuhinji ali pralnici (23; 5 %); delovni terapevti/delovne terapevtke (14; 3 %), najmanj pa je bilo med anketiranimi fizioterapevtov/fizioterapevtk (12; 3 %). Na vprašanje o poklicni strukturi je odgovorilo 425 oseb.

Slika 9: Odstotek odgovorov glede na poklicno strukturo anketiranih (n = 452)

Nazadnje so bili anketirani naprošeni še, da navedejo regijo, v kateri opravljajo svojo zaposlitev. Izmed 448 podanih odgovorov je največ udeležencev prihajalo iz Podravske regije (115; 26 %), nato iz Osrednjeslovenske regije (78; 17 %); enako število jih je navedlo Zasavsko in Savinjsko regijo (61; 14 %), sledijo anketirani iz Obalno-kraške regije (56; 13 %), nato iz Koroške (23; 5 %), Pomurske (16; 4 %), Posavske (13, 3 %), Goriške (11; 2 %), Primorsko-notranjske (9; 2 %) in Gorenjske regije (4; 1 %) ter najmanj, samo dva anketirana sta navedla jugovzhodno Slovenijo.

Slika 10: Odstotek odgovorov glede na regijo, v kateri so anketirani zaposleni (n = 448)

PRILOGA: Evalvacijski vprašalnik

Evalvacijski vprašalnik

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Q1 -

Spoštovani!

Pred vami je anketni vprašalnik s pomočjo katerega želimo ugotoviti, kako ste bili zadovoljni z organiziranim izobraževanjem Protimikrobna odpornost. Izpolnjevanje vprašalnika vam bo vzelo le nekaj minut časa, vaše mnenje in predlogi pa nam bodo v pomoč pri organizaciji izobraževanj v prihodnje. Izpolnjevanje vprašalnika je anonimno in prostovoljno, rezultati bodo uporabljeni zgolj v omenjene namene.

Q2 - Kako ste zadovoljni z organizacijo in potekom izobraževanja?

- Zelo zadovoljen/Zelo zadovoljna
- Zadovoljen/Zadovoljna
- Niti zadovoljen niti nezadovoljen/Niti zadovoljna niti nezadovoljna
- Nezadovoljen/Nezadovoljna
- Zelo nezadovoljen/Zelo nezadovoljna

Q3 - Prosimo vas, da označite v kolikšni meri se strinjate z navedenimi trditvami.

	Sploh se ne strinjam	Se ne strinjam	Delno se strinjam	Se strinjam	Popolnoma se strinjam
Z obiskom izobraževanja sem se naučil/a nekaj novega.	☐	☐	☐	☐	☐
Pridobljeno znanje je relevantno in uporabno za moje delo.	☐	☐	☐	☐	☐
Predavatelji so vsebino predstavili na jasn in razumljiv način.	☐	☐	☐	☐	☐
V okviru izobraževanja sem prejel/a vse informacije, ki sem jih pričakoval/a.	☐	☐	☐	☐	☐

Evalvacijski vprašalnik

Q4 - Kako pomembno je za vaše delo poznavanje problematike protimikrobne odpornosti?

- Zelo pomembno
- Pomembno
- Niti ni pomembno niti je pomembno
- Ni pomembno
- Sploh ni pomembno

Q5 - Kako pomembni so za vas ukrepi za preprečevanje širjenja okužb?

- Zelo pomembno
- Pomembno
- Niti ni pomembno niti je pomembno
- Ni pomembno
- Sploh ni pomembno

Q6 - Kakšen je bil vaš motiv, da ste se odločili za udeležbo na izobraževanju?

- Zahteva delovnega mesta oziroma spodbuda vodstva
- Lastna pobuda zaradi želje po pridobitvi novega znanja, izmenjavi izkušenj in primerov dobre prakse z drugimi
- Možnost stika s strokovnjaki, ohranjanje in navezovanje novih profesionalnih stikov
- Drugo:

Q7 - Kaj ste si v okviru izobraževanja najbolj zapomnili?

Q8 - Prosimo vas zaupajte nam katere informacije, ki ste jih prejeli v sklopu izobraževanja vam bodo pri opravljanju vašega dela koristile?

Q9 - Bi nam želeli še kaj sporočiti (pripombe, predlogi, pohvale)?

Evalvacijski vprašalnik

NIJZ Nacionalni inštitut
za javno zdravje

Q10 -

DEMOGRAFSKI PODATKI

Prosimo vas, da nam zaupate vaše splošne podatke

Q11 - Spol

- Ženski
- Moški

Q12 - Starost

Q13 - Poklicna struktura

- Fizioterapevt/Fizioterapevtka
- Delovni terapevt/Delovna terapevtka
- Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik
- Srednja medicinska sestra/Zdravstveni tehnik
- Bolničar/Bolničarka
- Oskrbovalec/Oskrbovalka
- Strežnik/Strežnica
- Zaposlen/a v kuhinji in pralnici
- Zaposlen/a v upravi in skupnih službah

Q14 - Regija zaposlitve

- Pomurska regija
- Podravska regija
- Koroška regija
- Savinjska regija
- Zasavska regija
- Posavska regija
- Jugovzhodna Slovenija
- Primorsko-notranjska regija
- Osrednjeslovenska regija
- Gorenjska regija
- Goriška regija
- Obalno-kraška regija